



МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ НАУК УКРАЇНИ

**НАЦІОНАЛЬНИЙ ЦЕНТР «МАЛА АКАДЕМІЯ НАУК УКРАЇНИ»
(НЦ «МАНУ»)**

вул. Дегтярівська, 38-44, м. Київ, 04119, тел. +38 (044) 489 55 99
web://man.gov.ua, e-mail:man@man.gov.ua
Код ЄДРПОУ 32827468

30.12.2024 № 11/3.1-1558

на № _____ від _____

Про проведення III етапу
Всеукраїнської учнівської
олімпіади з інформаційних
технологій у 2024/2025
навчальному році
за єдиними завданнями

Департаментам (управлінням)
освіти і науки обласних,
Київської міської державних
(військових) адміністрацій,
ректорам інститутів післядипломної
педагогічної освіти

Відповідно до наказу Міністерства освіти від 30 вересня 2024 року № 1391 «Про проведення Всеукраїнських учнівських олімпіад з навчальних предметів і турнірів у 2024/2025 навчальному році» (із змінами) на Національний центр «Мала академія наук України» покладено організаційно - методичне забезпечення проведення Всеукраїнських учнівських олімпіад з навчальних предметів у 2024/2025 навчальному році, а також організацію та координацію проведення IV етапів Всеукраїнських учнівських олімпіад.

На виконання вищезазначеного надсилаємо методичні рекомендації щодо проведення III етапу Всеукраїнської учнівської олімпіади з інформаційних технологій який відбудеться 8 лютого 2025 року.

Додаток: на 9 арк. в 1 прим.

В. о. директора

Олена КВАЧЕВСЬКА

Методичні рекомендації щодо проведення Всеукраїнської учнівської олімпіади
з інформаційних технологій у 2024/2025 навчальному році

У 2024/2025 навчальному році Всеукраїнські учнівські олімпіади з навчальних предметів проходять на виконання наказу Міністерства освіти і науки України від 30 вересня 2024 року № 1391 «Про проведення Всеукраїнських учнівських олімпіад з навчальних предметів і турнірів у 2024/2025 навчальному році» (із змінами), відповідно до якого на Національний центр «Мала академія наук України» покладається організаційно-методичне забезпечення проведення Всеукраїнських учнівських олімпіад з навчальних предметів у 2024/2025 навчальному році, а також організацію та координацію проведення IV етапів Всеукраїнських учнівських олімпіад.

Нормативно-правовим документом, що визначає зміст та технологію проведення Всеукраїнських олімпіад, є Положення про Всеукраїнські учнівські олімпіади, турніри, конкурси з навчальних предметів, конкурси-захисти науково-дослідницьких робіт та конкурси фахової майстерності, затверджене наказом Міністерства освіти і науки, молоді та спорту України від 22 вересня 2011 року № 1099 та зареєстроване в Міністерстві юстиції України 17 листопада 2011 року за № 1318/20056 (далі – Положення), із змінами.

III етап Всеукраїнської учнівської олімпіади з інформаційних технологій проводиться відповідно до Положення про Всеукраїнські учнівські олімпіади, турніри, конкурси з навчальних предметів, конкурси-захисти науково-дослідницьких робіт та конкурси фахової майстерності, затвердженого наказом Міністерства освіти і науки, молоді та спорту України № 1099 від 22.09.2011 та зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 17 листопада 2011 року за № 1318/20056 (далі – Положення), яким визначено процедуру та логіку підготовки завдань, структуру, технологію проведення учнівських олімпіад.

У 2024/2025 навчальному році III етап Всеукраїнської учнівської олімпіади з інформаційних технологій може відбуватись за одним з двох варіантів:

- за єдиними завданнями 8 лютого 2025 року;
- за власними завданнями обласних оргкомітетів у дати визначені ними.

Олімпіаду доцільно проводити на комп'ютерах із операційними системами MS Windows 10, MS Windows 11.

Оргкомітет олімпіади під час проведення змагань в офлайн режимі має забезпечити неможливість взаємодії учасників олімпіади з використанням мережевих технологій, в тому числі і бездротових, а також унеможливити перегляд зображення на моніторах інших учасників шляхом відповідного розташування робочих місць чи використання тимчасових перегородок між робочими місцями. Бажано, на час проведення практичного туру олімпіади, апаратно відімкнути локальну мережу від комп'ютерів учасників, якщо вона не використовується для здачі робіт учасників під час туру та вжити заходів, що унеможливляють обмін даними між учасниками олімпіади. Учасникам олімпіади забороняється користуватися допоміжними друкованими або рукописними матеріалами, засобами комунікації (Інтернет, мобільні телефони, електронні носії інформації тощо).

В разі неможливості проведення олімпіади в офлайн режимі регіональний оргкомітет прописує для учасників правила дотримання вимог академічної доброчесності та технічні дії їх забезпечення.

Учасники олімпіади повинні мати змогу поставити запитання стосовно умов завдань регіональному журі. Цю можливість учасники мають виключно у письмовому вигляді (в разі онлайн роботи – текст запитання у визначеному регіональним оргкомітетом онлайн каналі для запитань). Запитання, що ставить учасник, повинні передбачати відповідь «Так» або «Ні». У випадках, коли запитання сформульоване таким чином, що на нього не можна відповісти «Так» або «Ні», відповідь міститься в умові завдання, запитання стосується розв'язку завдання, термінології програмних засобів, які використовуються для

Продовження додатка
виконання олімпіадного завдання, член журі повинен відповідати: «Без коментарів».

Бажано, щоб на запитання, які стосуються певного завдання, відповідав один член журі. У такому випадку учасники отримують однакові відповіді на однакові запитання. Відповідь на питання учасника надається членом журі письмово.

Якщо під час олімпіади буде знайдено помилку або двозначність у формулюванні завдання, тоді до тексту завдання регіональному оргкомітету та журі необхідно ввести правку та своєчасно оголосити про неї усім учасникам.

Організація III етапу олімпіади

Олімпіада може проводитися у 1 або 2 тури: в залежності від можливостей регіонів в умовах воєнного стану.

I тур – комплексне, інтегроване завдання на використання інформаційних технологій, що вивчаються в курсі «Інформатика» (крім програмування, в тому числі програмування на VBA).

II тур – невеликі за обсягом завдання, так і тестові питання закритого типу та відкритого типу з короткою відповіддю, яка може містити виключно число, слово або послідовність символів тестування та виконання завдань на використання інформаційних технологій, що вивчаються в курсі «Інформатика» (крім програмування, в тому числі програмування на VBA) не обов'язково пов'язаних тематично.

Пропонуємо такі варіанти проведення III етапу олімпіади:

1. Провести I тур 8 лютого 2025 року за єдиними завданнями, що будуть розроблені авторським колективом Всеукраїнської учнівської олімпіади з інформаційних технологій та надіслані у архівному файлі захищеному паролем на електронні адреси регіональних оргкомітетів 7 лютого 2025 року о 9:00 (завдання I туру), а також розміщені на вказаному заздалегідь ресурсі. Пароль на завдання I туру буде надіслано на електронні адреси регіональних оргкомітетів 8 лютого 2025 року о 9:00, попередні критерії оцінювання та розподіл балів по кожному критерію буде надіслано о 12:00. II тур (в разі

Продовження додатка
проведення) провести самостійно за власними завданнями та у визначений регіональним оргкомітетом день.

2. Кожен з турів олімпіади проводити самостійно за власними завданнями та у визначені оргкомітетом дати.

Особливості олімпіади за єдиними завданнями

Завдання олімпіади розраховані на виконання у середовищі Office 365 (інстальований на ПК з повним комплектом програмних засобів MS Excel, MS Access, MS Word, MS Power Point з українською локалізацією).

Заявки на проведення III етапу олімпіади за єдиними завданнями необхідно надіслати **до 20 січня 2025 р.** на електронні адреси:

kuzichev@oit.dp.ua, Кузічеву М.М., голові авторського колективу олімпіади, відповідальному за організаційно-технічне забезпечення III етапу олімпіади за єдиними завданнями, консультанту з інформатичної галузі КУ «ЦПР «Освітня траєкторія» Дніпровської міської ради (096-977-0-999);

olimp@man.gov.ua, відділ організаційно-методичного супроводу олімпіадного руху НЦ «Мала академія наук України».

Також необхідно заповнити форму про відповідальних за проведення III етапу в регіонах: <https://forms.office.com/e/FDpWRkCjh3>

Вимоги до завдань олімпіади

Зміст завдань для III етапу олімпіади має базуватися на навчальній програмі предмета «Інформатика» профільного та поглибленого рівнів. Завдання I туру розраховане на 4 години та складається з декількох задач, пов'язаних тематично.

На III етап олімпіади у 2024-2025 навчальному році, враховуючи інформаційний обсяг тематичного завдання, авторський колектив Всеукраїнської учнівської олімпіади з інформаційних технологій пропонує в підготовці до змагань ознайомитись з темою до початку змагань. Тему та стартовий інформаційний інтернет-ресурс буде оголошено 10 січня 2025 року.

Учасники III етапу починаючи зі стартового інформаційного ресурсу зможуть ознайомитись з іншими інформаційними джерелами та на основі цієї

Продовження додатка
аналітики продумати можливі варіації задач, проаналізувавши завдання попередніх років, на яких вони тренувались при підготовці до олімпіади.

Також в процесі підготовки учні і вчителі можуть спробувати створити задачі самостійно, використовуючи методи з завдань попередніх олімпіад і надану тематику, що є одним із методів підготовки до змагань.

Свій варіант задачі можна надіслати журі та авторському колективу олімпіади (посилання для авторів: kuzichev@oit.dp.ua з темою «Авторська задача на олімпіаду з ІТ»).

Кращі задачі будуть опубліковані після завершення III етапу олімпіади з вказанням авторів, авторам запропонована співпраця з авторським колективом.

Задачі можуть бути підготовлені у будь якому середовищі MS Office. Папка має містити файл з умовою задачі, файли-зразки, шаблон-файлу для виконання завдання (за необхідності), файл з авторським розв'язком, критерії.

Кожна з задач повинна розв'язуватись виключно засобами відповідного додатку MS Office чи іншого програмного засобу, який вказано в умові задачі. Завдання має носити прикладний характер та моделювати життєву ситуацію з певної галузі людської діяльності.

Під час підготовки олімпіадного завдання авторам слід звернути увагу на:

- опис, обсяг та формат додаткових файлів; вимоги до формату, змісту та імен файлів-результатів;
- файли-зразки для роботи учасника над розв'язком завдання;
- використання додаткових програмних засобів прикладного призначення.

Завдання повинні вирішуватися за допомогою засобів офісних додатків, що передбачає:

- у текстовому процесорі: створення текстового документу із використанням засобів форматування, редагування та пошуку, вбудованих та зв'язаних об'єктів, стилів, посилань та розсилок, засобів рецензування;
- у табличному процесорі: створення та опрацювання табличних даних із використанням засобів форматування, редагування, фільтрації, сортування та

Продовження додатка
пошуку, вбудованих та зв'язаних об'єктів, стилів, вбудованих функцій та засобів аналізу даних, ділової графіки;

- у системах управління базами даних: проектування моделі бази даних та її реалізація з можливістю опрацювання даних на рівні таблиць, запитів, форм та звітів (форматування, редагування, пошук, фільтрація, сортування та обчислення за допомогою вбудованих функцій);
- у програмі для створення презентацій: проектування моделі презентації та її реалізація із використанням засобів форматування та редагування, анімації, вбудованих та зв'язаних об'єктів, стилів, посилань, створення навігації по слайдах, використання елементів керування.

Під час роботи над завданням учасник самостійно обирає послідовність виконання окремих його складових. Додаткове прикладне програмне забезпечення надається учасникам тільки у випадку, якщо його використання передбачається умовами завдання.

Завдання II туру має бути розраховане на 3 години і може включати як невеликі за обсягом завдання, так і тестові питання закритого типу та відкритого типу з короткою відповіддю, яка може містити виключно число, слово або послідовність символів (розв'язки тестів заносяться учасниками письмово у бланк відповіді або в електронну форму).

Перевірка та оцінювання завдань олімпіади

Критерії оцінювання та розподіл балів по кожному критерію розробляються авторами завдань та затверджуються членами журі до початку перевірки завдань. Критерії відображають відповідність обраних засобів та ефективність їх використання для вирішення окремої частини завдання. Кожна задача оцінюється визначеною кількістю балів відповідно до критеріїв. Результатом роботи учасника є загальна сума балів за кожну виконану задачу.

У разі, якщо частина завдання, яка оцінюється за певним критерієм виконана учасником частково, журі за узгодженою пропорцією нараховує за цим критерієм неповну (наприклад $\frac{1}{2}$) кількість балів (наприклад, коли учасник

Продовження додатка
під час створення презентації обсягом 10 слайдів/об'єктів, за умовою задачі, створив тільки 8, але вони відповідають даному критерію, за цей критерій він отримує $\frac{1}{2}$ ваги критерія).

Рекомендована кількість критеріїв для однієї задачі – до 10. Для більш складних в оцінюванні задач це число може бути збільшене до 20.

При оцінюванні необхідно звернути увагу на суворе дотримання вимог до формату, змісту та імен файлів-результатів. Учаснику забороняється вносити у зміст файлів-результатів будь-яку інформацію, яка ідентифікує учасника олімпіади. У разі порушення вимог до учасників застосовуються санкції: штрафні бали – відсоток від дотриманих балів або анулювання балів за задачу взагалі.

Учасникам забороняється використовувати VBA та програмні засоби, що не вказані у завданні. Файл-розв'язок не повинен містити абсолютні посилання, копії змісту файлів-зразків (наприклад, файл-зразок має вигляд скріншоту сторінки текстового документа, учасник здав на перевірку копію цього скріншоту у файлі-результаті).

Правильне розв'язання кожного завдання II (теоретичного) туру оцінюється кількістю балів відповідно до рівня складності. Учаснику забороняється наводити будь-які міркування та коментарі, що пояснюють його відповідь.

Подання звітів та заявок на участь у IV етапі олімпіади

Звіти про проведення III етапу Всеукраїнської учнівської олімпіади з інформаційних технологій разом із текстами завдань III етапу та заявки на участь команд у IV етапі Всеукраїнської учнівської олімпіади з інформаційних технологій (за формами, визначеними у додатках 1 та 2 до чинного Положення) необхідно подати:

- до 1 березня 2025 року у форматі Word на електронні адреси: olimp@man.gov.ua та kuzichev@oit.dp.ua;

- оригінали заявок і звітів до **5 березня 2025 року** на адресу Національного центру «Мала академія наук України»: 04119, м. Київ, вул. Дегтярівська 38-44, (e-mail: olimp@man.gov.ua , тел. 044-489-55-14).

Науково-методичне забезпечення олімпіади

1. Костюков В.П., Мотурнак Є.В. Інформаційний працівник. К.: Вид.група BHV, 2011. 336 с.
2. Кузічев М.М. Олімпіада з інформаційних технологій. Комп'ютер в школі та сім'ї. 2004. № 8. С.44-47.
3. Кузічев М.М. I Всеукраїнська олімпіада з інформаційних технологій: пошуки, досвід, перспективи. Комп'ютер в школі та сім'ї. 2004. № 7. С.48-50.
4. Левченко О.М., Коваль І.В., Завадський І.О. Основи створення комп'ютерних презентацій. К.: Вид. група BHV, 2011. 368 с.
5. Michael Alexander and John Walkenbach. Excel® Dashboards & Reports. Wiley Publishing, Inc, 2010. 456 p.
6. Бодрик О.О., Захар О.Г., Потапова Ж.В. Інформатика. Збірник завдань для державної підсумкової атестації. 11 клас. К. :Ранок, 2010. 128 с.
7. Гущина Н.І., Кузічев М.М. II Всеукраїнська олімпіада з інформаційних технологій. Інформатика та інформаційні технології в навчальних закладах. 2013. № 3. С. 60-67.
8. Гущина Н.І., Кузічев М.М. III Всеукраїнська олімпіада з інформаційних технологій. Інформатика та інформаційні технології в навчальних закладах. 2014. № 2.
9. Бондік І.Г., Кузічев М.М. Успіх переможців – крок у майбутнє. II Всеукраїнська олімпіада з інформаційних технологій. Інформатика та інформаційні технології в навчальних закладах. 2014. №1.
10. Кузічев М.М. Задачі I Всеукраїнської учнівської олімпіади з інформаційних технологій. Комп'ютер в школі та сім'ї. 2012. № 4. С. 25-27.

11. Кузічев М.М. II Всеукраїнська олімпіада з інформаційних технологій. Комп'ютер в школі та сім'ї. 2013. № 5. С.38-40.
12. Кузічев М.М., Киричков Я.В. Завдання III Всеукраїнської учнівської олімпіади з інформаційних технологій. IV етап. Комп'ютер в школі та сім'ї. 2014. № 4. С. 48-56.

Рекомендовані Інтернет-джерела

- Матеріали олімпіади (завдання, розв'язки):
<https://data.oi.in.ua/contest/uoit?fbclid=IwAR2rR8BYVY58DZw5p8bYEiMlL6jAbIUDfxAKSCJVIIyvKdZo3LGDSImLm1U>
- Блог «Information is Beautiful» : <https://informationisbeautiful.net/>
- Каталог візуалізацій:
https://datavizcatalogue.com/?fbclid=IwAR25RFaDxjMuyHm-rgx6y3wlff4nEz1jU1Got5HXuj457VqqLBVNwQU_hk4
- Ресурси microsoft: <http://microsoft.ua/education>, <http://office.microsoft.com>